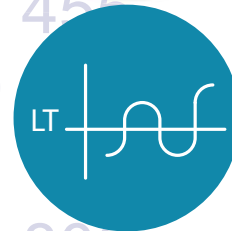
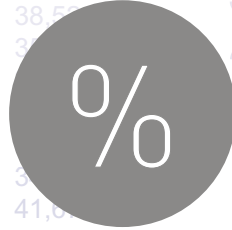
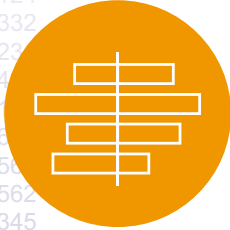

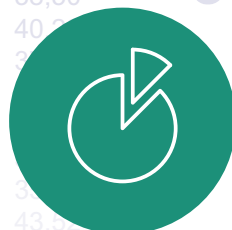
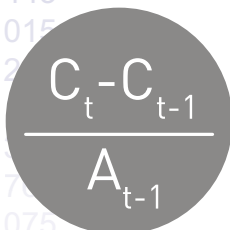
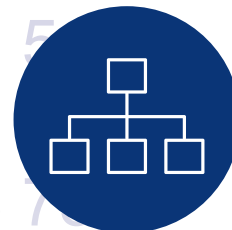
bisa

perspective.brussels

brussels instituut voor statistiek en analyse

JAARVERSLAG VAN HET BISA 2016

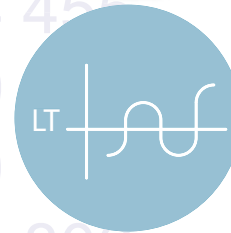
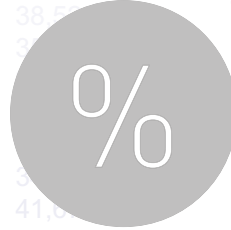
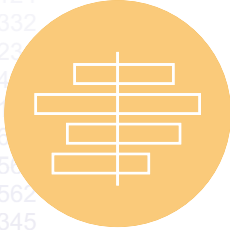

bisa

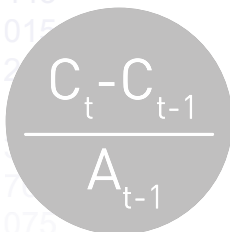
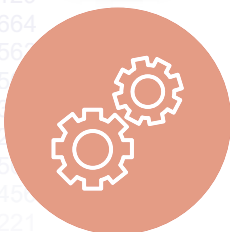
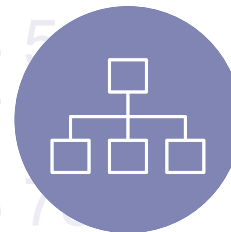
perspective.brussels

brussels instituut voor statistiek en analyse

JAARVERSLAG VAN HET BISA 2016

TEAM

Auteurs

Lorenz HAVERANS en Line JUSSIANT

Herleescomité

Sabrine CIPRIANO, Xavier DEHAIBE, Anne FRANKLIN, Aynah GANGJI en Astrid ROMAIN

Directie van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA)

Astrid ROMAIN

COVER

Polygraph' SPRL

LAY-OUT EN DRUK

Bietlot Imprimerie

VERTALING

Vertaald van het Frans naar het Nederlands door Brussels Translation

Herlezing: Lorenz HAVERANS

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Astrid ROMAIN, Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA)

VOOR MEER INFORMATIE

Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse

bisa@perspective.brussels - www.bisa.brussels

Wettelijk depot: IRIS Uitgaven – D/2017/6374/271

© Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse
Overneming met bronvermelding toegestaan

INHOUD

VOORWOORD	5
1. HET BISA: WIE ZIJN WE?	7
1.1. Het BISA is de gewestelijke statistische autoriteit	8
1.2. Het BISA binnen perspective.brussels	10
1.3. Het team	11
1.4. Het budget	12
2. HET BISA: DE OPDRACHTEN	13
2.1. Het BISA is het referentiecentrum van de statistiek in Brussel	14
2.2. Het BISA analyseert de Brusselse sociaaleconomische uitdagingen.....	16
2.3. Het BISA evalueert het overheidsbeleid	18
2.4. Het BISA verspreidt zijn kennis over het Brussels Gewest	20
2.5. Het BISA adviseert de Brusselse instellingen	24
2.6. Het BISA stuurt expertennetwerken aan	26
3. HET BISA: DE BELANGRIJKSTE FEITEN 2016	29
BIJLAGEN	32
Bijlage 1: Enkele statistieken over het personeel van het BISA op 31 december 2016	33
Bijlage 2: Rapport over de beveiliging van de gegevens.....	34
Bijlage 3: Lijst van werkgroepen waaraan het BISA heeft deelgenomen in 2016.....	35
Bijlage 4: List van leden van het GTCS op 31 december 2016.....	36

VOORWOORD

Dit is het allereerste jaarverslag van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse. Het bevat informatie over de opdrachten van het Instituut en over zijn belangrijkste activiteiten in 2016.

Op institutioneel vlak was 2016 een scharnierjaar voor het BISA:

- Op het niveau van het Brussels Gewest werd het BISA opgenomen in perspective.brussels.
- Op federaal vlak draagt het Instituut voortaan bij tot het beheer van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) en van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR).

Dankzij deze nieuwe organisatie van het statistisch landschap zullen we de kwaliteit van ons werk kunnen verbeteren en dus ook een beter inzicht kunnen verwerven in de sociaaleconomische situatie van het Brussels Gewest!

We publiceerden in 2016 meer dan 600 nieuwe statistische tabellen en een twintigtal analyses met als doel gespreksstof te leveren voor het debat over heden en toekomst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze informatie is te vinden op www.bisa.brussels en werd bovendien gedeeld op de sociale netwerken en naar de pers verzonden. De hoeveelheid informatie die afkomstig is van het BISA en in de media werd verspreid, is in 2016 overigens met meer dan 50 % gestegen in vergelijking met 2015.

De publicatie van de studie die de behoeften aan leerkrachten tegen 2020 schetste was een van de vele belangrijke momenten van het jaar, net als de publicatie van de bevolkingsvooruitzichten van de Brusselse gemeenten voor de periode 2015-2025. We vestigen de aandacht ook nog op de publicatie van de gewestelijke economische vooruitzichten voor de periode 2016-2021.

We sloten het jaar af met de voltooiing van werkzaamheden die het gevolg zijn van twee nieuwe samenwerkingsverbanden. Om te beginnen gaat het om de *Zoom op de gemeenten*, een sociaaleconomische analyse van elk van de 19 gemeenten die we maakten in samenwerking met het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast hebben we in samenwerking met de drie gewesten, de RSZ en de KULeuven nieuwe statistieken ontwikkeld over de gewestelijke dynamiek op het vlak van werkgelegenheid.

Al deze verwezenlijkingen zijn het resultaat van de deskundigheid van de BISA-medewerkers, van hun professionalisme en hun dagelijkse inzet om de kennis over het Brussels Gewest uit te breiden. Ik dank hen daarvoor en laat u nu ons werk ontdekken.

Ik wens u veel leesgenot!

Astrid ROMAIN

Directrice van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA)

ENKELE CIJFERS OVER DE ACTIVITEITEN VAN HET BISA IN 2016

 694 statistische tabellen

 19 publicaties

 voltooide evaluatie

Deelname aan 46 werkgroepen

 198 posts

 77 posts

 72 tweets

www.bisa.brussels: 56 085 bezoekers

www.wijkmonitoring.brussels: 27 197 bezoekers

1. HET BISA: WIE ZIJN WE?

Het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) ontwikkelt, verzamelt, behandelt, analyseert en verspreidt statistische gegevens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het voert ook sociaaleconomische analyses uit en, op verzoek van de Regering, evalueert het haar beleid. Tot slot speelt het een rol in de coördinatie van de activiteiten van statistische aard van het Gewest.

bisa

perspective.brussels

brussels instituut voor statistiek en analyse

1.1. HET BISA IS DE GEWESTELIJKE STATISTISCHE AUTORITEIT

Zoals bepaald in de ordonnantie van 3 april 2014 betreffende de gewestelijke statistiek is het BISA de statistische autoriteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Een **statistische autoriteit** is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van openbare statistieken. Ze wordt bij wet, decreet of ordonnantie wettelijk benoemd. Als officiële gesprekspartner van een regering is ze onderworpen aan het statistisch geheim en dient ze goede statistische praktijken in acht te nemen (meer informatie in het kader: Statistische beginselen).

Het BISA is een van de vier statistische autoriteiten in België. De drie andere zijn:

- Op federaal niveau, de **Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (ADS)**¹ van de Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.
- In het Vlaams Gewest, de **dienst van de hoofdstatisticus bij het Departement Kanselarij en Bestuur (DKB)**².
- In het Waals Gewest, het **Institut wallon de l’Evaluation, de la Prospective et de la Statistique (IWEPS)**.

STATISTISCHE BEGINSELEN

- **Professionele onafhankelijkheid:** de ontwikkeling, productie en verspreiding van statistieken moeten op onafhankelijke wijze gebeuren, met name ten aanzien van de keuze van de te gebruiken technieken, definities, methoden en bronnen evenals het tijdstip en de inhoud van alle vormen van verspreiding, en wel zo dat die taken worden uitgevoerd zonder inmenging van politieke of andere belangengroepen of van Unie- of nationale instanties;
- **Onpartijdigheid:** de ontwikkeling, productie en verspreiding van statistieken moeten op neutrale wijze gebeuren, en alle gebruikers moeten gelijk worden behandeld;
- **Objectiviteit:** de ontwikkeling, productie en verspreiding van statistieken moeten op stelselmatige, betrouwbare en onbevooroordeelde wijze geschieden; dat betekent dat beroepsregels en ethische normen worden nageleefd en dat het gevolgde beleid en de gehanteerde praktijken transparant moeten zijn voor de gebruikers en de geënquêteerden;
- **Betrouwbaarheid:** de statistieken moeten de realiteit die zij dienen weer te geven zo getrouw, accuraat en consistent mogelijk meten, wat betekent dat bij de keuze van bronnen, methoden en procedures wetenschappelijke criteria moeten worden toegepast;
- **Statistisch geheim:** vertrouwelijke gegevens betreffende individuele statistische eenheden die direct voor statistische doeleinden of indirect uit administratieve of andere bronnen zijn verkregen, moeten worden beschermd, wat betekent dat het verboden is de verkregen gegevens voor niet-statistische doeleinden te gebruiken of ze op onrechtmatige wijze openbaar te maken;
- **Kosteneffectiviteit:** de kosten voor de productie van statistieken moeten evenredig zijn aan het belang van de resultaten en de nagestreefde voordelen, de middelen moeten optimaal worden gebruikt en de enquêtedruk moet zo gering mogelijk worden gehouden. Waar mogelijk, moeten de gevraagde gegevens onmiddellijk uit beschikbare bestanden of bronnen opvraagbaar zijn

Bron: Fragment van artikel 2 van de verordening (EU) 2015/759 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de Europese statistiek.

Als statistische autoriteit is het BISA door de regering belast met de productie van openbare statistieken voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Meer bepaald heeft **het BISA de volgende opdrachten:**

- het referentiecentrum van de statistiek in Brussel;
- de Brusselse sociaaleconomische uitdagingen analyseren;
- het overheidsbeleid evalueren;

- zijn kennis over het Brussels Gewest verspreiden;
- Brusselse instellingen adviseren;
- expertennetwerken aansturen.

Deze opdrachten worden in de volgende hoofdstukken van het activiteitenrapport uitgewerkt en toegelicht.

¹ De ADS heette voordien het Nationaal Instituut voor de Statistiek, NIS.

² Het Vlaamse Gewest is in 2016 gestart met een grondige reorganisatie van zijn statistische autoriteit. Die wordt in 2017 voortgezet en de benamingen kunnen wijzigen.

DE ZESDE STAATSHERVORMING INZAKE OPENBARE STATISTIEK

In 2011 legt de zesde staatshervorming de basis voor de interfederalisering van de openbare statistiek. De praktische bepalingen worden in een samenwerkingsakkoord vastgelegd en op 15 juli 2014 door de federale overheid en de Gewesten ondertekend. Op 1 januari 2016 zijn ze in werking getreden.

Tot 31 december 2015 was statistiek een federale bevoegdheid. Niettemin hebben de Gewesten mettertijd gewestelijke instituten voor statistiek opgericht om de uitvoering van hun materiële bevoegdheden te ondersteunen. Zo werden gewestelijke statistieken en analyses over tewerkstelling geproduceerd om het gewestelijke economische beleid te sturen. Met de zesde staatshervorming werd de rol van de Gewesten geofficialiseerd en meer gewicht gegeven aan de gewestelijke entiteiten in de Belgische statistische beslissingsorganen. De interfederalisering werd concreet geformaliseerd met de oprichting van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) en de integratie van de Gewesten in het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR).

Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS)

Het IIS is belast met het verbeteren van de kwaliteit van de openbare statistieken, ter ondersteuning van het overheidsbeleid. De opdrachten van het IIS zijn:

- de coördinatie van de door de statistische autoriteiten opgestelde statistische programma's en het opstellen van een geïntegreerd statistisch programma;
- advies over Belgische standpunten op internationale statistiekfora;
- methodologische aanbevelingen;
- kwaliteitsmonitoring van de statistiekproductie.

Het IIS werkt onder het gezag van een interministeriële conferentie voor de statistiek waarin de ministers uit de federale, gewest- en gemeenschapsregeringen met statistiek binnen hun bevoegdheid zetelen. Het IIS wordt beheerd door een raad van bestuur, bestaande uit zes leden, namelijk drie uit federale overheidsdiensten en drie uit de Gewesten.

Integratie van de Gewesten in het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR)

De taak van het INR is om economische statistieken, analyses en vooruitzichten op te stellen. Het stelt de nationale rekeningen op conform de Europese normen. Het INR brengt de volgende bij wet aangeduide instellingen samen: de Nationale Bank van België, het Federaal Planbureau en de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium. Sinds 2016 zetelen de Gewesten in de raad van bestuur en zijn ze in de wetenschappelijke comités opgenomen. De raad van bestuur van het INR bestaat uit twaalf leden: zes van het federale niveau en zes van de Gewesten en Gemeenschappen.

De zesde staatshervorming en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Om te kunnen deelnemen aan de oprichting van het IIS en in het INR te worden opgenomen, moest het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nieuwe wetgevende teksten aannemen:

- **de ordonnantie van 3 april 2014** betreffende de gewestelijke statistiek die diverse aspecten van de gewestelijke statistiek regelt;
- **het besluit van 26 november 2015** betreffende de coördinatie van de gewestelijke statistiek en de werking van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse.

De aanduiding van het BISA als statistische autoriteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is gebaseerd op dit besluit.

1.2. HET BISA BINNEN PERSPECTIVE.BRUSSELS

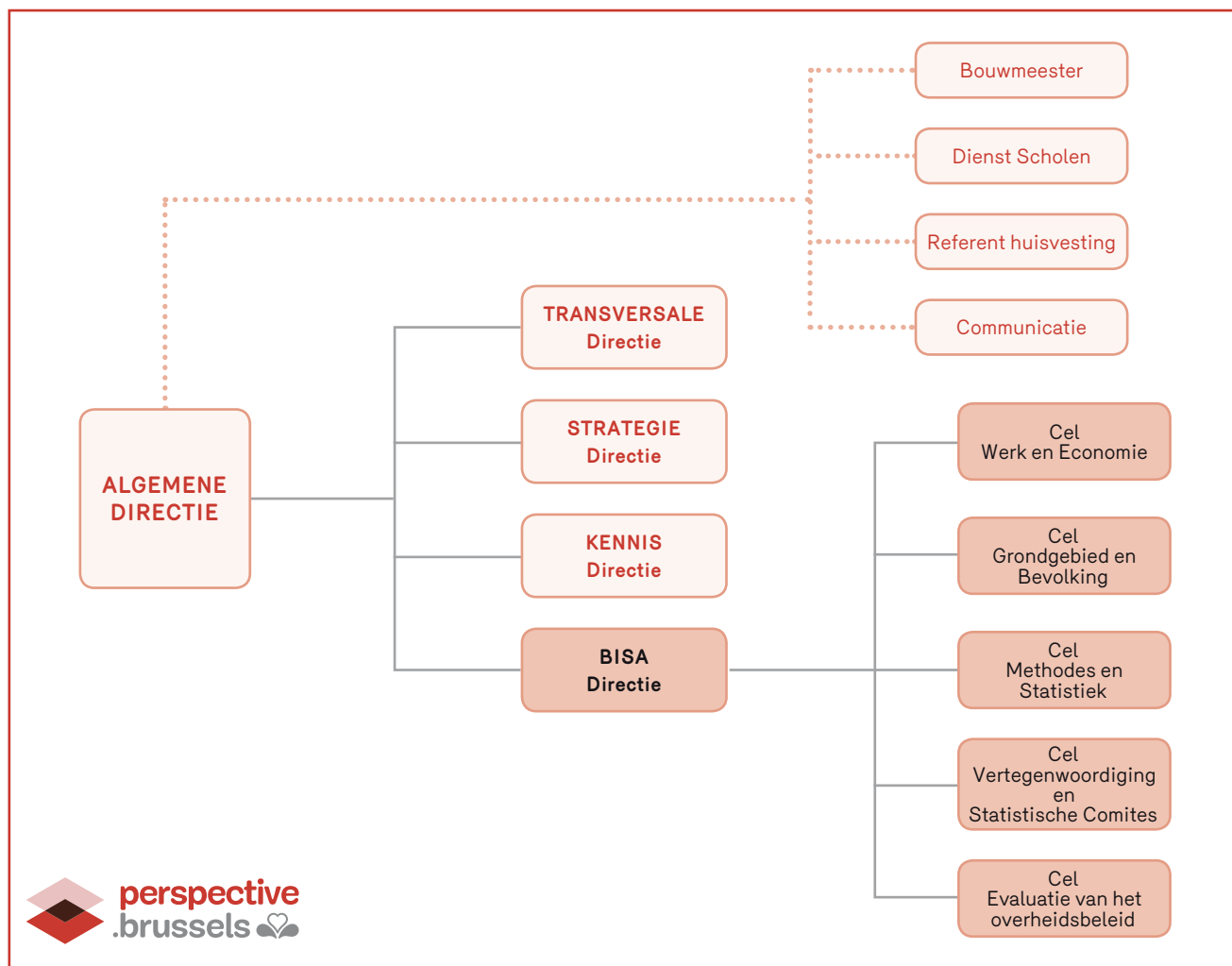
Tot september 2016 maakte het BISA deel uit van de Gewestelijke Overheidsdienst (GOB) en viel het, als transversale dienst, rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de secretaris-generaal van de GOB.

Op 1 oktober 2016, de officiële oprichtingsdatum van het Brussels Planningsbureau³, genaamd perspective.brussels, werd het BISA ondergebracht in deze nieuwe instelling van openbaar nut.

Perspective.brussels groepeerde de verschillende administraties die belast zijn met de statistiek, de sociaaleconomische kennis, de strategische en verordenende planning van het grondgebied evenals de huisvestingsreferent, de diensten van de Bouwmeester en van de Schoolfacilitator. Zo speelt perspective.brussels de rol van gewestelijk expertisecentrum en neemt initiatieven inzake de ontwikkelingsstrategie van het gewestelijk grondgebied.

Organigram op 31 december 2016

³ Het besluit van 6 oktober 2016 van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest legt de datum van inwerkingtreding vast van de ordonnantie van 29 juli 2015 houdende oprichting van het Brussels Planningsbureau op 1 oktober 2016.

1.3. HET TEAM

Op 31 december 2016 bestaat het multidisciplinaire team van het BISA uit 24 personen⁴: economen, statistici, geografen, bio-ingenieurs, demografen, psychologen, sociologen, stedenbouwkundigen, enz. Deze diversiteit weer spiegelt de verscheidenheid aan verzamelde gegevens en gevoerde analyses door het Instituut om aan eenieder een gedetailleerde en transversale statistische kennis over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ter beschikking te stellen.

Zoals te zien is het organigram in het vorige punt (1.2. Het BISA binnen perspective.brussels), is het BISA opgebouwd rond vijf cellen, onder leiding van Astrid ROMAIN:

- twee thematische cellen "Werk en Economie" en "Grondgebied en Bevolking";
- een cel "Evaluatie van het overheidsbeleid";
- twee transversale cellen "Methoden en Statistieken" en "Vertegenwoordiging en Statistische comités".

De statistische gegevens en de sociaaleconomische analyses worden binnen de twee thematische cellen op geïntegreerde wijze beheerd. Zo is er steeds een verband tussen de verzameling en de verwerking van de gegevens en de daaruit vloeiende interpretaties. Dankzij de grondige kennis van de door de statistieken geboden mogelijkheden en limieten kunnen analyses dus aanzienlijk sneller worden uitgevoerd. En omgekeerd hebben we met de uitgevoerde analyses een goed beeld van de aan te brengen verbeteringen op het moment van het verzamelen en verwerken van de gegevens.

⁴ Meer informatie over de human resources in bijlage 1.

1.4. HET BUDGET

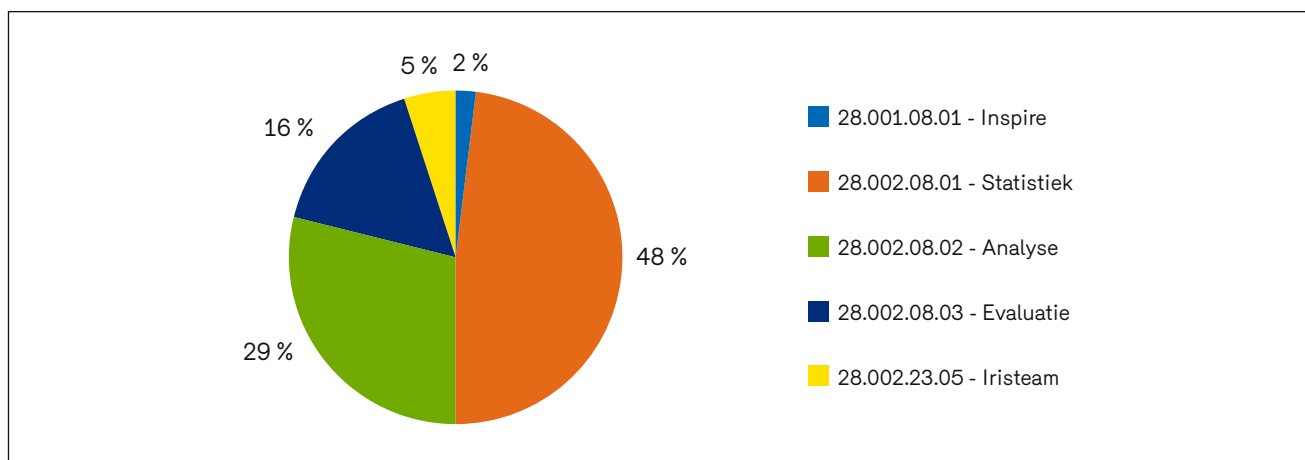
In 2016 bedroegen de aan het BISA toegekende begrotingskredieten (opdracht 28 van de begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) 1 594 000 euro aan vastleggingen. Ze zijn bestemd om de ontwikkeling van statistieken en analyses in het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse te financieren. De loon-, logistieke en informatiekosten waren opgenomen in de beheerbegroting van de GOB, waarvan het BISA tot oktober 2016 deel uitmaakte.

Zoals onderstaande grafiek aantoont, zijn statistiek en analyse respectievelijk – en logischerwijs – de opdrachten waaraan het BISA het grootste deel van zijn budget besteedt. Bijna de helft van het budget wordt gebruikt voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van gewestelijke statistieken. Een derde van het budget van het Instituut wordt gebruikt voor analyses.

Opdracht 28 is onderverdeeld in vijf basisallocaties:

- 28.001.08.01: uitgaven voor de gewestelijke implementatie van de “Inspire”-richtlijn⁵;
- 28.002.08.01: uitgaven voor de productie en verspreiding van gewestelijke statistieken;
- 28.002.08.02: uitgaven voor sociaaleconomische analyses;
- 28.002.08.03: uitgaven voor de evaluatie van het overheidsbeleid;
- 28.002.23.05: werkingssubsidies aan de vzw Iristeam voor haar geleverde prestaties in het kader van de activiteiten van het BISA.

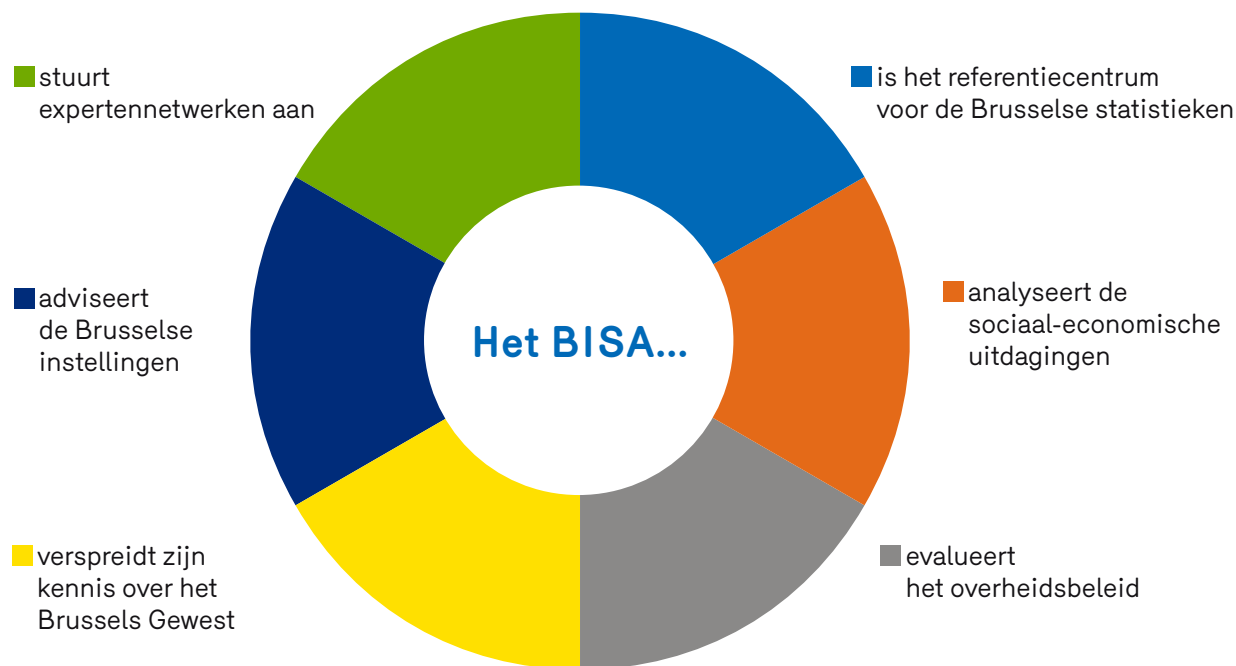
Vastleggingskredieten voor opdracht 28 van de Brusselse begroting

⁵ Het acroniem INSPIRE staat voor “INfrastructure for SPatial InfoRmation in the European community” of infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de EU. De “Inspire”-richtlijn is de richtlijn 2007/2/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 14 maart 2007 die de toegang, de uitwisseling, het delen en het gebruik van ruimtelijke informatie wil vergemakkelijken.

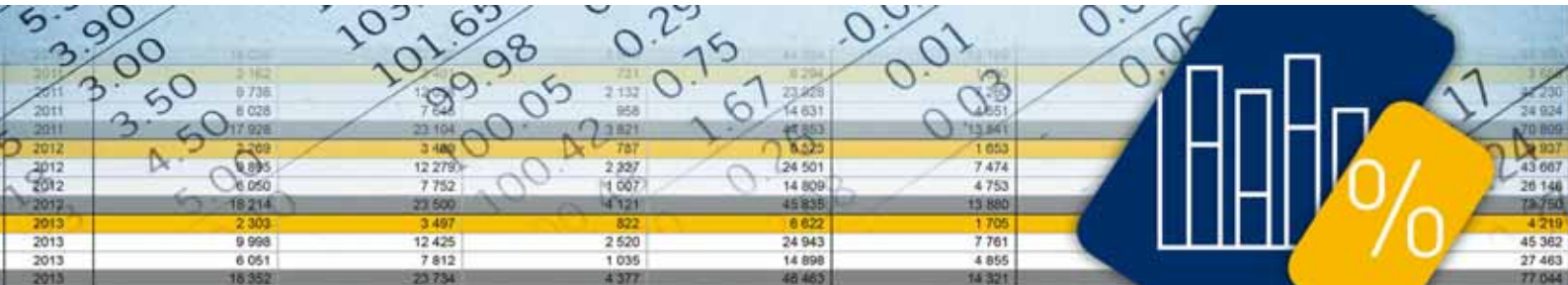
2. HET BISA: DE OPDRACHTEN

Het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse heeft zes belangrijke missies:

Het BISA ondersteunt de besluitvorming

2.1. HET BISA IS HET REFERENTIECENTRUM VAN DE STATISTIEK IN BRUSSEL

Als referentiecentrum van de statistiek heeft het BISA als opdracht om het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te voorzien van een systeem van seriële kwantitatieve gegevens. Concreet betekent dit de ontwikkeling, productie en verspreiding van openbare statistieken over het brussels gewest.

Een **openbare statistiek** is een kwantitatieve, geaggregeerde en representatieve informatie die een collectief verschijnsel in een onderzochte populatie beschrijft.

Deze definitie, uit Verordening (EU) 2015/759 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de Europese statistiek, is gericht op het kwantitatieve aspect in overeenstemming met de verordening betreffende de gewestelijke statistiek. Zoals hierin is bepaald, geeft het BISA de voorkeur aan de verspreiding van seriële, dus recurrente, statistieken.

In samenwerking met het Gewestelijk Technisch Comité voor Statistiek en Analyse (GTCS)⁶ werkt het BISA jaarlijks **de gewestelijke inventaris van de statistiek** bij, die de op het niveau van het Brussels Gewest beschikbare openbare statistieken inventariseert. Op deze basis stelt het BISA een actieplan op om de beschikbare statistieken in het Brussels Gewest aan te vullen.

In 2016 heeft het BISA een uitgebreide **portefeuille van gegevens afkomstig van een honderdtal verschillende leveranciers** beheerd, zowel federale, gewestelijke, van de gemeenschap als gemeentelijke. Gedurende het jaar werden nieuwe statistieken verspreid over uiteenlopende onderwerpen zoals:

- de regionale verdeling van de in- en uitvoer van goederen en diensten;
- het behalen van het rijbewijs;

- het fietsgebruik;
- de gezondheidstoestand en medische praktijken (gezondheidsenquête van het WIV);
- het huisvestingsaanbod voor ouderen;
- de beoordeling van de kwaliteit van het milieu;
- verkeersinbreuken (per thema en zwaartegraad);
- geregistreerde misdrijven (diefstallen en afpersing, beschadigingen aan eigendommen, druggerelateerde feiten, vaststellingen van bedrog en intrafamiliaal geweld);
- de verplaatsingen tussen woonplaats en school van de leerlingen.

Afhankelijk van de beschikbaarheid van de gegevens worden de door het BISA verspreide statistieken naar geslacht opgesplitst, overeenkomstig de ordonnantie van 29 maart 2012 betreffende het gender.

⁶ De rol van het GTCS wordt toegelicht in deel 2.5. Het BISA adviseert de Brusselse instellingen.

Sinds 2015 heeft het BISA toegang tot individuele gegevens zodat het onmiddellijk statistieken kan produceren die zijn aangepast aan de Brusselse realiteit. Dankzij de akkoorden met de Algemene Directie Statistiek van de FOD Economie stelt het BISA zo bevolkingsstatistieken op basis van het geanonimiseerd individueel bestand van het Rijkregister op evenals statistieken over de fiscale inkomens van huishoudens op basis van het bestand van personenbelastingaangiften.

Om ervoor te zorgen dat statistieken op het hele Belgische grondgebied coherent worden geproduceerd, **werkt het BISA nauw samen met de federale en gewestelijke statistische instellingen**. Vanuit deze optiek werden in 2016 tal van gemeenschappelijke projecten uitgevoerd of opgestart:

- de ontwikkeling van een interregionale input-outputtabel om de goederen- en dienstenstromen tussen gewesten voor meer dan 130 activiteitstakken te analyseren (RIO-project);

- de productie van nieuwe statistieken over de regionale dynamiek van de arbeidsmarkt met de jobcreatie en -destructie binnen elk Gewest (regionale uitwerking van het DynaM-project dat op Belgische schaal door de RZS en HIVA-KU Leuven wordt beheerd);
- de selectie van een representatief geheel van indicatoren om de voortgang van België te meten inzake de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

In 2016 heeft de oprichting van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek de samenwerking tussen statistische autoriteiten versterkt om gemeenschappelijke statistieken te produceren zoals bijvoorbeeld⁷ over vacatures of over door vrederechters behandelde huurgeschillen.

Bron: BISA, FOD Economie - Statistics Belgium, EAK, WIV, MIVB, Leefmilieu Brussel

⁷ Deze samenwerkingen zijn in juni 2016 door de raad van bestuur van het IIS goedgekeurd en in het geïntegreerd statistisch programma 2017 van het IIS opgenomen.

2.2. HET BISA ANALYSEERT DE BRUSSELSE SOCIAALECONOMISCHE UITDAGINGEN

Het Brussels instituut voor Statistiek en Analyse voert sociaaleconomische analyses uit over uiteenlopende onderwerpen om de brusselse realiteit beter te begrijpen. De gegevens wordt vooraf via verschillende statistische modellen of tools verwerkt om de analyse te onderbouwen.

De door het BISA ontwikkelde statistische modellen en tools

De methodologische ontwikkelingen en de statistische modelvorming dienen als basis voor de analyse. Deze activiteit is weinig zichtbaar maar cruciaal. Sociaaleconomische analyses vereisen immers de ontwikkeling van betrouwbare tools en methodologieën om bijvoorbeeld projecties op te maken.

2016 zag de voltooiing van de uitvoerbaarheidsstudie over de richting en doelstellingen van het Datawarehouse-project (gegevensopslagplaats), namelijk:

- alle gegevens centraliseren die worden gebruikt om de door het BISA verspreide statistieken te produceren;

- een krachtige professionele tool gebruiken voor de productie van statistieken en de validering ervan;
- uitgebreidere mogelijkheden bieden inzake analyse en statistische modelvorming.

Vervolgens werd een overheidsopdracht uitgeschreven voor de ontwikkeling van deze gecentraliseerde gegevensopslagplaats met de geschikte tools.

Net als voor de productie van statistieken werkt het BISA voor de ontwikkeling van modellen samen met meerdere federale en regionale partners, met name in het kader van het HERMREG-project.

Het **HERMREG-model** levert macro-economische projecties op middellange termijn (5 jaar) voor verschillende economische activiteitssectoren. Dit macro-econometrische model wordt door het BISA samen met zijn Vlaamse en Waalse tegenhangers ontwikkeld en door het Federaal Planbureau gecoördineerd.

De gerealiseerde projecties berusten met name op de gegevens van de regionale boekhouding die door het Instituut voor de Nationale Rekeningen worden gepubliceerd. Het model integreert demografische en macro-economische variabelen evenals gegevens over de arbeidsmarkt, de inkomensrekeningen van de huishoudens, de overheidsfinanciën van de gefedereerde entiteiten of nog het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen.

Het HERMREG-model evolueert en wordt met de jaren verfijnd. Het werkprogramma 2016-2020 streeft er met name naar om een luik toe te voegen voor impactanalyses van het regionale economische beleid. Zo zal het bijvoorbeeld de effecten kunnen ramen van een vermindering van de sociale bijdragen op bepaalde groepen werknemers, zoals bepaald in het regionale tewerkstellingsbeleid.

Binnen het BISA zelf werden in 2016 verschillende modellen bijgewerkt om indicatoren te leveren, met name voor conjunctuuranalyses. Er werden ook **nieuwe tools** ontwikkeld, waaronder:

- een model voor bevolkingsprojecties op gemeentelijke schaal;
- een berekeningsalgoritme van het aantal nieuwkomers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- een herkomst-bestemmingsmatrix voor alle leerlingen die in het Brussels Gewest schoollopen.

De analyses van het BISA

De sociaaleconomische analyse vormt, gevoed door de statistische informatie, een belangrijk onderdeel van de activiteiten van het BISA. De onderwerpen worden bepaald op basis van de Brusselse sociaaleconomische actualiteit en de behoeften van de Brusselse openbare spelers (Brusselse Regering, Brusselse overheidsdiensten, enz.).

De **analyse** is een methode om een complex fenomeen te ontleden in eenvoudige elementen om het beter te begrijpen. Ze heeft verschillende benaderingen:

- structureel, als ze de nadruk wil leggen op de basismechanismen van een fenomeen (bijvoorbeeld werkloosheid);
- conjunctureel, als ze integendeel de door een tijdelijke situatie getroffen elementen belicht;
- ruimtelijk, wanneer ze de geografische verbanden van een fenomeen wil aantonen;
- temporeel, wanneer ze de evolutie in de tijd van een fenomeen en de drijvende krachten ervan duidelijk wil maken;
- beschrijvend, wanneer ze een directe interpretatie van een fenomeen als doel heeft;
- toekomstgericht, wanneer ze de determinanten van de temporele evolutie van een fenomeen wil belichten, de toekomst van die determinanten wil voorspellen, de eventuele variatie van hun bijdrage aan de toekomst en het verschijnen van andere;
- longitudinaal, wanneer ze het traject in de tijd van een individu of een groep individuen volgt;
- kwantitatief, wanneer ze kwantitatieve methoden toepast, dus de methoden ontwikkeld voor de verwerking van meetbare variabelen.

De analyses van het BISA worden hetzij rechtstreeks uitgevoerd door het personeel van het BISA, hetzij door externe dienstverleners die in het kader van openbare aanbestedingen en met de wetenschappelijke coördinatie van het Instituut worden aangesteld.

De **opvolging van de economische activiteit** vormt een belangrijke analysethema. In 2016 bestond de Conjunctuurbarometer 10 jaar. Deze barometer verschaft tweemaal per jaar een grondige analyse van de conjuncturele evoluties van de economische activiteit en van de arbeidsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het BISA voert ook regelmatig **kritische analyses van gegevensbronnen** uit om het potentiële gebruik ervan te evalueren. In 2016 heeft het BISA zich gebogen over de fiscale statistieken van de FOD Financiën om het belang en de limieten ervan als maatstaf voor de levensstandaard van de Brusselaars te evalueren.

Het BISA werkt nauw samen met de verschillende Brusselse gewestelijke en gemeenschapsactoren om **transversale studies** uit te voeren over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zoals de prospectieve studie over de behoeften aan leerkrachten, de analyse van de voornaamste demografische en sociaaleconomische indicatoren van elk van de 19 Brusselse gemeenten (in samenwerking met het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn Brussel-Hoofdstad), de studie over de financiering van onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten (in samenwerking met Innoviris).

Op gemeentelijk vlak heeft het BISA bevolkingsprojecties uitgevoerd. De totale bevolking van het Gewest stijgt immers al tientallen jaren, maar deze evolutie is niet in het hele grondgebied dezelfde. Daarom heeft het BISA de gewestelijke bevolkingsprojecties, opgesteld door het Federaal Planbureau (FPB), aangepast aan het gemeentelijke niveau, en dit per leeftijd en geslacht. Deze analyse schetst het portret van de bevolking van elke gemeente in 2025. Sommige gemeenten zoals Ganshoren, Jette en Anderlecht verjongen terwijl andere, zoals Ukkel, Sint-Lambrechts-Woluwe en Sint-Pieters-Woluwe, blijven verouderen.

Afhankelijk van de behoeften worden de analyses van het BISA dus uitgevoerd op het **niveau van het Gewest, de gemeenten of de wijken**. De verplaatsingen tussen woonplaats en school van leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs werden bijvoorbeeld geanalyseerd op dit infrage-meentelijke niveau van de wijken.

De waaier aan geanalyseerde onderwerpen door het BISA in 2016 is dus erg ruim: economische activiteit, conjunctuur, financiering van onderzoek en ontwikkeling, fiscale inkomens, onderwijs, evolutie van de grootte van de huishoudens, bevolkingsprojecties, mobiliteit met betrekking tot scholen, arbeidsmarkt, import en export, loop van de bevolking, migraties, leeftijdspiramides, enz.

2.3. HET BISA EVALUEERT HET OVERHEIDSBELEID

In 2013 zijn de opdrachten van het BISA uitgebreid met de evaluatie van het overheidsbeleid. Het Instituut evalueert zo het overheidsbeleid in opdracht van de Brusselse Regering of ingevolge een ordonnantie.

Het overheidsbeleid evalueren is een wetenschappelijke onderneming die erin bestaat de processen, producten of effecten van dat beleid objectief te onderzoeken en te beoordelen op grond van vooraf bepaalde criteria (doeltreffendheid, billijkheid, coherentie, relevantie, efficiëntie, duurzaamheid, enz.).

Bron: JACOB S., 2010. Évaluation. In: BOUSSAGUET L., JACQUOT S., RAVINET P., "Dictionnaire des politiques publiques". 3e édition actualisée et augmentée. Paris: Presses de Sciences politiques. Collection Références, pp 257-265.

In het kader van deze opdracht evalueert het BISA het Brusselse overheidsbeleid en biedt ook zijn methodologische ondersteuning aan andere Brusselse instellingen die de evaluatie van het overheidsbeleid uitvoeren of coördineren. Deze steun neemt verschillende vormen aan:

- deelnemen aan begeleidingscomités;
- methodologische adviezen verstrekken;
- methodologische documenten verspreiden.

Op die manier draagt het BISA bij aan de ontwikkeling van de evaluatiecultuur binnen het Brussels Gewest.

In 2016 heeft het BISA **de evaluatie voltooid van de premies voor de renovatie van het woonmilieu** die worden toegekend aan particulieren met een woning van minstens 30 jaar oud in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Die evaluatie heeft betrekking op de implementatieprocedure van die premies. Ze wil de werking van het huidige beheersysteem begrijpen, onder meer de berekeningsmethode van de premies.

De regering heeft aan het BISA ook **de evaluatie toevertrouwd van de resultaten van de "Strategie 2025 voor Brussel: Een nieuwe dynamiek voor de Brusselse economie"**.

Deze Strategie 2025 heeft de volgende doelen:

- Brussel laten uitgroeien tot de Belgische en Europese hoofdstad van de ondernemingszin en innovatie;
- de toekomst van het Gewest in de komende 10 jaar veiligstellen om te anticiperen op de gevolgen van de bijzondere financieringswet;
- de bevoegdheden (op gewestelijk niveau en op het niveau van de gemeenschap) op het grondgebied van het Gewest bundelen ten dienste van de Brusselaars;
- de sociaaleconomische spelers betrekken om zo goed mogelijk te reageren op de uitdagingen van de herdynamicisering van de Brusselse economie.

- Concreet zal het BISA in de komende jaren thematische evaluaties van Strategie 2025 uitvoeren. Zo kunnen de onmiddellijke resultaten van de Strategie 2025 op de diverse doelgroepen worden geïdentificeerd (ondernemingen, werkgevers uit de overheidssector, onderzoekers, kandidaat-ondernemers, exporteurs, werknemers, werkzoekenden, enz.).

Tot slot heeft het BISA zijn **methodologische ondersteuning** verleend aan andere Brusselse instellingen, bijvoorbeeld in het kader van het Operationeel Programma 2014-2020 van het EFRO-programma (Europees fonds voor regionale ontwikkeling), de uitvoering van de evaluatie ex ante van de financiële instrumenten, de ontwikkeling en evaluatie van de Samenlevingsdienst, de opvolging van de evaluatie van het beheerscontract van Actiris, de ontwikkeling van de monitoring van het Brusselse instrument van de Jongeren­garantie en de monitoring van de gewestelijke strategie rond ondernemerschap bij jongeren.

2.4. HET BISA VERSPREIDT ZIJN KENNIS OVER HET BRUSSELS GEWEST

Het BISA biedt actief zijn analytische en statistische kennis over het Brusselse grondgebied aan. Statistieken, indicatoren, publicaties en studies worden gratis ter beschikking gesteld aan iedereen die geïnteresseerd is. Het belangrijkste verspreidingskanaal is de website van het BISA, www.bisa.brussels, waar alle documenten kunnen worden geraadpleegd en gedownload. dit wordt aangevuld met de website van de wijkmonitoring, www.wijkmonitoring.brussels, die voor de wijken 256 indicatoren in kaart brengt.

De websites van het BISA

Het BISA beschikt over zijn eigen website, www.bisa.brussels. Hier hebben geïnteresseerden toegang tot de door het Instituut ter beschikking gestelde statistieken en al zijn publicaties. Ze vinden er de meest recente statistieken evenals de productiemethodologieën om ze correct te interpreteren.

Steeds meer gebruikers raadplegen de website van het BISA. Zo werd ze in 2016 door 36 124 gebruikers geraadpleegd. Dit is een stijging met meer dan 30 % in drie jaar.

Het BISA beschikt eveneens over een tweede website, de Wijkmonitoring, voor statistieken op lokaal niveau in de

vorm van kaarten en tabellen: www.wijkmonitoring.brussels. De website stelt 256 indicatoren op het niveau van de wijk of gemeente voor. In 2016 zijn tal van indicatoren bijgewerkt en werden 14 nieuwe indicatoren toegevoegd in het thema "Onderwijs". Om historische evoluties te schetsen, werden deze indicatoren berekend voor de schooljaren 2009-2010 tot 2014-2015 op basis van gegevens over het aantal schoolgaande en/of gedomicilieerde leerlingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ongeacht ze zijn ingeschreven in het kleuter-, basis- en secundair onderwijs in Franstalige of Nederlandstalige scholen.

De publicaties van het BISA

De meeste publicaties op de website www.bisa.brussels zijn ook in papieren versie beschikbaar en op verzoek gratis te verkrijgen.

Hier vindt u een overzicht van de voornaamste series van het BISA en de in 2016 gepubliceerde nummers:

Mini-Bru is een jaarlijkse publicatie, in zakformaat, met de kerncijfers van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in tal van domeinen, gaande van demografie tot economie via arbeidsmarkt, milieu, inkomens en uitgaven van de huishoudens, mobiliteit, onderwijs, enz.

In enkele bladzijden maakt de **Focus van het BISA** de balans op van een specifiek thema van de sociaaleconomische actualiteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In 2016 werden vijf Focussen gepubliceerd:

- Focus van het BISA nr. 12 – “Onderzoek en ontwikkeling in Brussel: wie financiert deze activiteiten en waar vinden ze plaats?”;
- Focus van het BISA nr. 13 – “De vergroting van de Brusselse huishoudens”;
- Focus van het BISA nr. 14 – “Fiscale statistiek van de inkomens, een geschikte gegevensbron om de levensstandaard van de Brusselaars te meten?”
- Focus van het BISA nr. 15 – “Van thuis naar school: herkomst en bestemming van de Brusselse leerlingen”
- Focus van het BISA nr. 16 – “Demografische barometer 2016”.

De **Cahiers van het BISA** bieden thematische analyses in verband met het Brussels Gewest aan op basis van kwantitatieve methoden. Elk Cahier belicht een typisch Brusselse problematiek en bevat een gedetailleerde beschrijving van de gebruikte methoden en de resultaten.

In 2016 zijn twee Cahiers verschenen:

- Cahier van het BISA nr. 5 - “De nood aan leerkrachten in het Brussels Gewest” met de resultaten van een prospectieve studie over de behoefte aan leerkrachten in het Brussels Gewest tegen 2020;
- Cahier van het BISA nr. 6 – “Brusselse gemeentelijke bevolkingsprojecties 2015-2025” die de resultaten beschrijft van de bevolkingsprojecties door het BISA voor elk van de 19 Brusselse gemeenten, voor de periode 2015-2025.

De **Conjunctuurbarometer** analyseert de belangrijkste conjuncturele evoluties van de economische activiteit en de arbeidsmarkt van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op basis van de laatste beschikbare economische indicatoren.

In de lente van 2016 werd “10 jaar Barometer” gevierd ter gelegenheid van de publicatie van nr. 31.

De **Regionale economische vooruitzichten** stellen jaarlijks de evolutie op middellange termijn voor van verschillende macro-economische aggregaten op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de twee andere Gewesten van het land. Begin juli 2016 werden de vooruitzichten 2016-2021 gepubliceerd.

Het BISA beschikt over twee series van gemeentelijke publicaties:

- **Zoom op de gemeenten** stelt een demografische en sociaaleconomische analyse voor elk van de 19 Brusselse gemeenten voor. Deze publicatie is het resultaat van de samenwerking tussen het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) en het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn Brussel-Hoofdstad. Deze analyses van de 19 gemeenten zijn in november 2016 gepubliceerd.
- **Bru 19** stelt de kerncijfers van elk van de 19 Brusselse gemeenten voor in verschillende domeinen. De laatste editie van Bru 19 dateert van 2015.

Naast deze publicaties heeft het BISA in 2016 nog meegewerkt aan de volgende **externe publicaties**:

- Algemene toelichting van de begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het jaar 2017;
- BISA/NBB – Regionale rekeningen, Regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten 1995-2013;
- BISA/NBB – Regionale rekeningen, Regionale verdeling van de consumptieve bestedingen van de gezinnen, de overheid en de instellingen zonder winstoogmerk en de gezinsbesparingen 1999-2013;
- BISA/FPB Working Paper 5-16 - Analyse van de interregionale input-outputtabel voor het jaar 2010;
- DynaM Review 2016/3 - Decompositie van de gewestelijke tewerkstellingsdynamiek;
- DynaM Review 2016/3 – Methodologische nota;
- DynaM Review 2016/2 - De Belgische arbeidsmarkt voor en na de grote recessie. Dieper inzicht in het beginnend herstel;
- DynaM Review 2016/1 - Sectorale en regionale dynamiek van de Belgische arbeidsmarkt.

Sociale netwerken en de nieuwsbrief van het BISA

In een informatiebrief (nieuwsbrief) komt het laatste nieuws van het BISA aan bod: nieuwe statistieken en updates, publicaties, evenementen, enz. In 2016 werden zeven informatiebrieven naar duizenden abonnees gestuurd.

Het BISA verspreidt zijn informatie ook nog steeds via de sociale netwerken (Facebook, LinkedIn en Twitter) waarop het sinds 2015 actief is. Het aantal volgers, voor alle netwerken samen, is sterk gestegen: 504 in 2016 tegenover 233 in 2015.

De media zijn een belangrijk middel voor de verspreiding van informatie. In 2016 is het BISA dan ook samenwerkingsaanpakken aangegaan met zowel de geschreven pers als radio en televisie. De media worden met persberichten op de hoogte gebracht van de meeste publicaties van het BISA. In 2016 werden zes persberichten verstuurd. Steeds meer journalisten volgen ook de RSS-stroom van het BISA.

De deelname van het BISA aan verschillende evenementen

De leden van het BISA nemen deel aan conferenties, seminars, rondetafelgesprekken en andere evenementen om de kennis van het Instituut uit te dragen. In 2016 hebben ze met name deelgenomen aan evenementen zoals:

- De Nacht van de Kennis (georganiseerd door het Brussels Studies Institute);
- het seminarie over geografische informatie BeGeO (georganiseerd door de Federatie Agoria);
- het Nationaal Geografisch Instituut en Sense);
- het Forum van de Gemeentelijke Beleidsvoerders van de Vereniging Stad & Gemeenten van Brussel (VSGB – Brulocalis);
- het seminarie van de Société des démographes francophones de Belgique (de vereniging van Franstalige demografen van België);
- de Debatten van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2.5. HET BISA ADVISEERT DE BRUSSELSE INSTELLINGEN

Het BISA stelt zijn expertise ter beschikking van andere Brusselse instellingen, met name door gerichte studies. Het Instituut vertegenwoordigt eveneens het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij talrijke officiële statistische instellingen.

De officiële instanties

Het eerste onderdeel van de adviesopdracht van het BISA bestaat uit de vertegenwoordiging van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij officiële statistische en economische instanties. In deze rol spant het Instituut zich in om de belangen en specifieke kenmerken van het Gewest te behartigen.

2016 werd gekenmerkt door een grote verandering: de oprichting van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) en de integratie van het BISA in het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR)⁸. Sinds 1 januari 2016 zetelt het BISA in de raad van bestuur van deze twee instellingen, op dezelfde wijze als de andere officiële statistische autoriteiten. Via het medebeheer van deze instellingen werkt het BISA actief mee aan de richting van het Belgische statistische systeem. In 2016 heeft het BISA deelgenomen aan de raden van bestuur evenals aan de door die instanties opgerichte officiële werkgroepen:

- IIS – werkgroep “Veilige uitwisseling van vertrouwelijke gegevens tussen partners van IIS”;
- IIS – werkgroep “Internationale positionering van het IIS”;
- IIS – werkgroep “Programmering van statistische werkzaamheden”;
- IIS – werkgroep “Indicatoren voor de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties”;
- INR – wetenschappelijk comité voor de nationale rekeningen;

- INR – wetenschappelijk comité voor de overheidsrekeningen;
- INR – wetenschappelijk comité voor de economische begroting;
- INR – wetenschappelijk comité voor de prijsobservatie en -analyse.

Deze nieuwe vertegenwoordigingsopdracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest brengt voor het BISA nieuwe wettelijke verplichtingen en nieuwe taken met zich mee, met name:

- de deelname aan het geïntegreerd statistisch programma van het IIS, namelijk samenwerkingen tussen statistische autoriteiten om de kwaliteit van de bestaande statistieken te verbeteren of om nieuwe te maken. Deze partnerships worden geregeld door overeenkomsten (Service Level Agreements – SLA) die de concrete samenwerkingsvoorwaarden tussen de partners vastleggen;
- het uitwerken van een jaarlijks statistisch programma met de statistische activiteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het komende jaar.

Het IIS heeft in december 2016 het opstellen van die programma’s afgewerkt. De implementatie zal in 2017 gebeuren. Zowel de voorbereiding als de implementatie van die programma’s vereist een intensieve coördinatie en de invoering van nieuwe werkprocessen.

⁸ Voor meer informatie over het IIS en het INR: zie kader over de zesde staatshervorming inzake openbare statistiek, p. 9.

Tot slot is het BISA ook lid van de **Hoge Raad voor de Statistiek** (HRS), een adviserend orgaan dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de academische gemeenschap, bestuurders (federaal, gemeenschaps- en gewestelijk niveau) en sociaaleconomische spelers. De Raad brengt met name adviezen uit over de te produceren statistieken, de macro-economische rekeningen, enz.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in deze nieuwe instanties vertegenwoordigen, vereist veel voorbereiding aangezien de regionale belangen inzake de ontwikkeling van statistieken en sociaaleconomische analyses er zo goed mogelijk moeten worden verdedigd.

De sociaaleconomische contexten

Het tweede onderdeel van de adviesopdracht van het BISA is het opstellen van sociaaleconomische contexten op het niveau van het Brussels Gewest. Zo stelt het BISA jaarlijks, op verzoek van de Brusselse begrotingsminister, het economische verslag van de Algemene toelichting bij de begroting op. Dit document dient als basis voor de begrotingsdebatten in het Brussels parlement.

In 2016 heeft het BISA ook de sociaaleconomische context opgesteld die de balans opmaakt van vijf jaar implementatie van het programma 2007-2013 van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest evenals het hoofdstuk over de invloedscontext van de gemeentelijke financiën ten aanzien van de financiële situatie van de Brusselse gemeenten 2009-2015.

Het hoofddoel van deze studies is om de diverse Brusselse instanties te helpen hun beleid te contextualiseren.

De werkgroepen

Het laatste onderdeel van de adviesopdracht van het BISA tot slot is zijn deelname aan verschillende werkgroepen, begeleidingscomités ... Het BISA biedt technische en/of methodologische ondersteuning aan Brusselse instellingen (zowel als regionaal niveau als op gemeenschaps- of lokaal niveau) die hierom vragen.

Meer bepaald heeft het BISA in 2016 zijn expertise ter beschikking gesteld in het kader van de volgende projecten⁹:

- Actiris - Kwalitatief onderzoek over geschorste werklozen;
- Brussels Invest & Export - Economisch opvolgingsonderzoek;
- Instance Bassin Enseignement qualifiant – Formation – Emploi de Bruxelles et Assemblée des Instances Bassin ;
- Brussel Mobiliteit – Kenniscentrum van de mobiliteit;
- Brussel Stedelijke Ontwikkeling - Discriminatie in de Brusselse vastgoedkantoren;
- Franse Gemeenschapscommissie – Evaluatie van de Samenlevingsdienst;
- FOD Economie - Statistics Belgium – Werkgroep “Demografie”;
- Fédération Wallonie – Bruxelles – Observatoire des politiques culturelles ;
- Impulse – Brusselse strategie inzake de sensibilisering van jongeren voor het ondernemerschap;
- Innoviris - ANTICIPATE 2016;
- Steunpunt Werk – Arbeidsmarktmonitoring;
- GOB – Observatorium van de Gewestelijke Publieke Werkgelegenheid;
- Brussel Plaatselijke Besturen - Begrotingssimulator.

⁹ Een vollediger lijst van de werkgroepen en begeleidingscomités waaraan het BISA in 2016 heeft deelgenomen, is terug te vinden in Bijlage 3.

2.6. HET BISA STUURT EXPERTENNETWERKEN AAN

Het BISA coördineert verschillende netwerken van gewestelijke experts. Het doel van het Instituut bestaat erin om deze instanties uit te bouwen tot ware dynamische platformen voor brusselse kennisuitwisseling.

Het BISA zit het **Gewestelijk Technisch Comité voor Statistiek en Analyse** (GTCS) voor dat alle Brusselse instellingen die Brusselse statistieken produceren en gebruiken, verenigt. In overeenstemming met de ordonnantie over de gewestelijke statistiek heeft dit comité als opdracht om de statistische programma's van de gewestelijke besturen, instellingen en overheidsdiensten te coördineren en ze op te volgen teneinde de doeltreffendheid en kwaliteit op gewestelijk niveau te verbeteren.

Het GTCS telt 32 leden¹⁰ en kwam in 2016 tweemaal bijeen. Het werkt mee aan de jaarlijkse actualisering van de gewestelijke inventaris van de statistieken die de beschikbare openbare statistieken voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inventariseert. In 2016 hebben zijn leden ook de inventaris opgemaakt van hun behoeften inzake openbare statistieken, een eerste stap in de verwezenlijking van een meerjarig statistisch programma door het BISA.

¹⁰ Zie lijst in bijlage 4.

De ordonnantie betreffende gewestelijke statistiek voorziet ook in de oprichting van:

- een **sturingscomité**, samengesteld uit vertegenwoordigers van de leden van de regering van het Brussels Gewest;
- een **wetenschappelijke raad**, bestaande uit 12 leden van universiteiten en instellingen hoger onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In 2016 heeft het BISA gewerkt aan de oprichting van deze instanties die in 2017 van start zullen gaan. Het BISA is belast met het secretariaat van die instanties.

Tot slot zit het BISA eveneens het **GeoBru-comité**¹¹ voor, opgericht door de Brusselse ordonnantie betreffende de ruimtelijke informatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (gepubliceerd op 28 oktober 2010) die de Europese richtlijn INSPIRE 2007/2/EG omzet. Deze richtlijn beoogt een doorlopende cartografie van alle lidstaten van de Europese Unie op het vlak van geografische gegevens. Deze cartografie heeft betrekking op 34 overeenstemmende thematieken zoals gebouwen, kadastrale percelen, bestemming van gronden, het hydrografisch net, beschermingszones en vervoersnetwerken.

Het geoportaal van het Brussels Gewest, www.geo.brussels, werd in 2014 gelanceerd. In 2016 heeft het GeoBru-comité dit portaal verder ontwikkeld in overeenstemming met de Europese regelgeving.

¹¹ Behalve het BISA bestaat het GeoBru-comité in 2016 uit de volgende openbare instellingen: Brussel Stedelijke Ontwikkeling, Leefmilieu Brussel, Brussel Gewestelijke Coördinatie, Brussel Mobiliteit, het CIBG, perspective.brussels, de MIVB en de Raad van de Netwerkbeheerders in Brussel (RNBB).

3. HET BISA: DE BELANGRIJKSTE FEITEN 2016

Het jaar 2016 werd gekenmerkt door verschillende veranderingen voor het Instituut: nieuwe missies, nieuw organisme, nieuwe lokalen, ... Talrijke studies en publicaties bepaalden het dagelijkse ritme van het BISA.

■ Oprichting van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS)

Sinds 1 januari 2016 maakt het BISA deel uit van het IIS en het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), op dezelfde wijze als de andere officiële statistische autoriteiten. Via het medebeheer van deze instellingen werkt het BISA actief mee aan de richting van het Belgische statistische systeem.

■ Evaluatie van de Strategie 2025

Op verzoek van de Brusselse regering evalueert het BISA de resultaten van de Strategie 2025. Het werkprogramma voorziet in de uitvoering van thematische evaluaties.

■ Conjunctuurbarometer nr. 31

De uitgave van dit nummer valt samen met 10 jaar Conjunctuurbarometer!

JANUARI

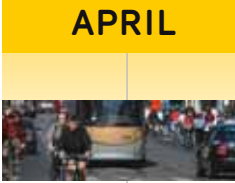
MAART

MEI

■ Focus van het BISA nr. 12 – Onderzoek en ontwikkeling in Brussel: wie financiert deze activiteiten en waar vinden ze plaats?

FEBRUARI

■ Herziening van het thema Mobiliteit en Vervoer

De structuur en de inhoud van de door het BISA gepubliceerde cijfers in het thema "Mobiliteit en Vervoer" werden volledig herzien. Tal van nieuwe gegevens werden ter beschikking gesteld van het publiek.

■ Cahier van het BISA nr. 5 – De nood aan leerkrachten in het Brussels Gewest

■ Focus van het BISA nr. 13 – De vergroting van de Brusselse huishoudens

■ Focus van het BISA nr. 14 – Fiscale statistiek van de inkomens, een geschikte gegevensbron om de levensstandaard van de Brusselaars te meten?

■ **Het BISA verhuist en wordt onderdeel van perspective.brussels**

Op 18 juli 2016 verhuist het BISA naar de Naamsestraat 59 en neemt zo zijn intrek in de kantoren van perspective.brussels (Brussels Planningsbureau), een nieuwe instelling van openbaar nut type A, opgericht door de ordonnantie van 29 juli 2015.

■ **Algemene toelichting van de begroting**

Zoals elk jaar stelt het BISA het economische verslag van de Algemene toelichting van de begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op. Deze contextuele analyse stelt de economische, sociale en leefmilieu-uitdagingen van het Gewest voor die het parlementaire debat over de gewestelijke begroting voedt.

■ **Focus van het BISA nr. 16 – Demografische barometer 2016**

JULI

SEPTEMBER

NOVEMBER

AUGUSTUS

OKTOBER

DECEMBER

■ **Regionale economische vooruitzichten 2016-2021**

■ **Focus van het BISA nr. 15 – Van thuis naar school: herkomst en bestemming van de Brusselse leerlingen**

■ **Cahier van het BISA nr. 6 – Brusselse gemeentelijke bevolkingsprojecties 2015-2025**

■ **Zoom op de gemeenten**

■ **DynaM Reg**

De statistieken van DynaM Reg, een samenwerking tussen de RSZ, het HIVA van de KU Leuven en de drie Gewesten, lichten de bewegingen op de Brusselse arbeidsmarkt toe evenals de bewegingen tussen Brussel en de twee andere Gewesten.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: Enkele statistieken over het BISA-personeel per 31 december 2016

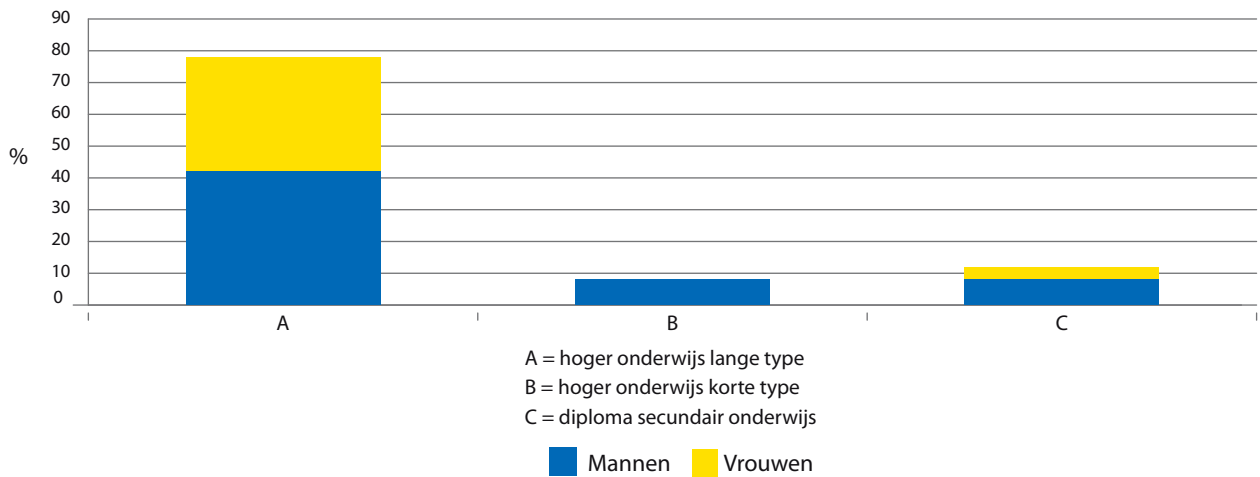
BIJLAGE 2: Verslag over gegevensbeveiliging

BIJLAGE 3: Lijst van werkgroepen waaraan het BISA in 2016 heeft deelgenomen

BIJLAGE 4: Ledenlijst van het GTCS op 31 december 2016

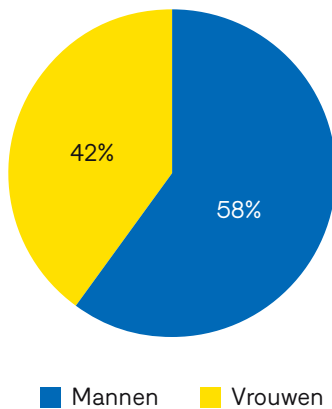
BIJLAGE 1: ENKELE STATISTIEKEN OVER HET PERSONEEL VAN HET BISA OP 31 DECEMBER 2016

Verdeling per niveau

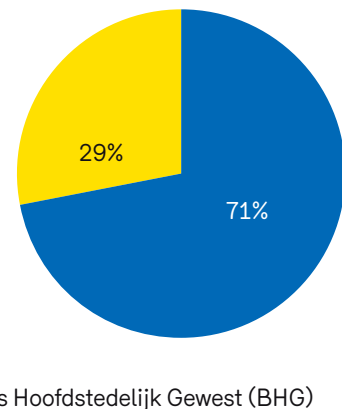
Bron: GOB, berekeningen BISA

Verdeling per geslacht

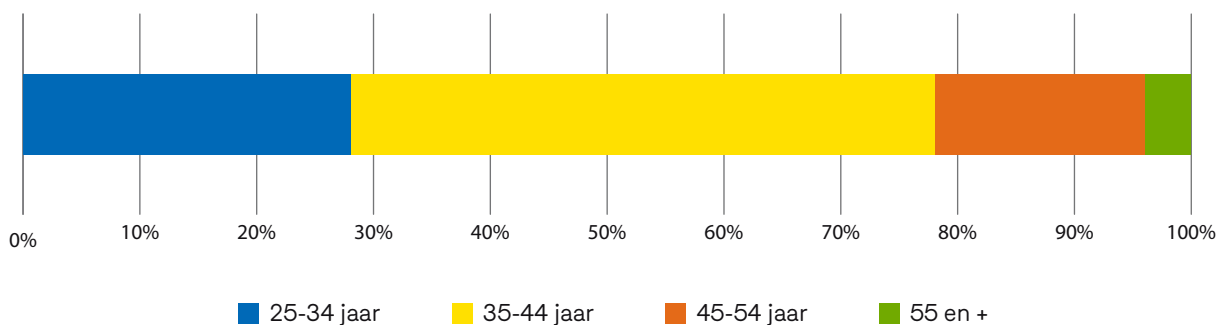
Bron: GOB, berekeningen BISA

Verdeling per woonplaats

Bron: GOB, berekeningen BISA

Verdeling per leeftijd

Bron: GOB, berekeningen BISA

BIJLAGE 2: RAPPORT OVER DE BEVEILIGING VAN DE GEGEVENS

Als statistische autoriteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verwerkt het BISA vertrouwelijke gegevens:

- persoonsgegevens (met betrekking tot natuurlijke of rechtspersonen). Deze gegevens worden verwerkt met inachtneming van de wettelijke bepalingen van de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (8 december 1992) en de wet betreffende de openbare statistiek (4 juli 1962);
- gegevens die door producenten van statistieken op basis van een vertrouwelijkheidsovereenkomst worden overgedragen.

De prioriteit voor het BISA is om de vertrouwelijkheid van de gegevens na te laten leven. Hiervoor voert het Instituut een informatiebeveiligingsbeleid gericht op een gepast risicobeheer. Concreet betekent dit dat het risicobeheermaatregelen treft die in verhouding zijn tot de probabiliteit dat deze risico's zich voordoen en de ernst ervan, rekening houdend met:

- de personeels- en financiële middelen;
- de technische en technologische beperkingen;
- de operationele realiteit van het Instituut.

De toegang tot vertrouwelijke gegevens wordt onder strikte voorwaarden toegekend en de gegevens worden aan het einde van hun levenscyclus vernietigd.

De leden van het Instituut worden regelmatig rond de kwestie van informatiebeveiliging gesensibiliseerd. Zo heeft het BISA in 2016 een gedragscode inzake vertrouwelijkheid, privacy, zakengeheim en gegevensbescherming aangenomen. Het voltallige personeel heeft die code ontvangen.

Verschillende personen werden aangesteld om te waken over de informatiebeveiliging:

- de consulent inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer (februari 2016);
- de afgevaardigde voor de gegevensbescherming (april 2016);
- de adviseur informatiebeveiliging (april 2016).

Het BISA heeft deelgenomen aan werkgroepen over de juridische en veiligheidsaspecten met betrekking tot de oprichting van het IIS.

Tot slot voert het Instituut zijn opdracht uit met inachtneming van de leidende beginselen van de openbare statistiek in overeenstemming met de code van goede praktijk van de Europese statistiek, bepaald door de Europese Unie (Eurostat).

BIJLAGE 3: LIJST VAN WERKGROEPEN WAARAAN HET BISA HEEFT DEELGENOMEN IN 2016

Actiris

Kwalitatieve enquête over de uitgesloten werklozen
Expertencomité evaluatie beheerscontract

Commission communautaire française

Évaluation du Service Citoyen

Coördinatie van de regeringsplannen

Jongerengarantie
Task Force Emploi Formation Enseignement Entreprise (EFEE):
Sectoriële rondetafel HORECA

Federaal PlanBureau

HERMREG

Fédération Wallonie-Bruxelles

Comité de l'évaluation des politiques publiques
Observatoire des politiques culturelles
Cadastre des parcours post-éducatifs

FOD Buitenlandse Zaken

Coormulti Duurzame Ontwikkeling

FOD Economie - Statistics Belgium:

Werkgroep "Demografie"
Werkgroep "Huwelijken en echtscheidingen"
Werkgroep "Geboortes en sterftes"
Werkgroep "Gegevens Onderwijs en Census 2021"
Werkgroep "Aanpassing vragenlijst EAK"
Werkgroep "Methodologie: SILC" van de Hoge Raad voor de Statistiek

GOB – Brussel Gewestelijke Coördinatie

Cel EFRO:
Evaluatie ex ante van de financiële instrumenten in het kader van de programmatie 2014-2020
Opvolgcomités van de operationele programma's 2014-2020 en 2007-2013
Observatorium van de publieke tewerkstelling van de GOB
Gewestelijk Plan Gender Mainstreaming:
Integratie van de genderdimensie in doelstellingen van Gewestelijk plan
Begeleidingscomité - Monitoring van de diversiteit

GOB - Brussel Invest en Export

Economische opvolgingsenquête

GOB - Brussel Mobiliteit

Monitoring van het goederenvervoer in het BHG
Observatorium van de Mobiliteit in het BHG

GOB – Brussel Plaatselijke Besturen

Ontwikkeling van een macrobudgetaire simulator voor de Brusselse plaatselijke besturen

GOB – Brussel Stedelijke ontwikkeling

Discriminatie op de Brusselse private huurwoningmarkt

Impulse

Brusselse strategie ter sensibilisering van jongeren voor ondernemerschap
Economic analysis life sciences in the Brussels Capital Region

Innoviris

ANTICIPATE 2016 - Analysis of Public Policy for Local Economy and Society
ANTICIPATE 2016 - Blocpipe

Instances bassin EFE

Réunions méthodologiques mensuelles des coordinateurs
Assemblée des présidents des Instances bassin EFE
Réunions mensuelles de l'Instance bassin Bruxelles

Interfederaal Instituut voor de Statistiek

Werkgroep - Statistieken met betrekking tot huurgeschillen ingeleid bij de vredegerichten
Werkgroep - Data en statistieken uit de huurcontractendatabank
Werkgroep - Indicatoren van duurzame ontwikkeling van de VN

Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Gebruikersgroep DWH arbeidsmarkt en sociale bescherming

Leefmilieu Brussel

Energiebalans van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Observatorium voor Afvalstoffen in het BHG

Nationale Bank van België

Werkgroep over de ontwikkeling van gewestelijke economische statistieken

Perspective.brussels

Coördinatiegroep GIS-Carto
Begeleidingscomité en begeleiding studie "Evalueren van de behoefte voor het creëren van plaatsen in het secundair onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest"

Société démographique francophone de Belgique / Vereniging voor Demografie

Prijs Verhulst

Steunpunt Werk

Arbeidsmarktmonitoring

BIJLAGE 4: LIST VAN LEDEN VAN HET GTCS OP 31 DECEMBER 2016

In 2016 is het GTCS bijeengekomen op 29 juni en op 1 december. De instellingen die lid zijn van het GTCS zijn:

- Actiris – Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid
- BISA
- BruLocalis
- Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij
- Brussels Observatorium voor Preventie en Veiligheid
- Bruxelles Formation
- Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest (CIBG)
- Citydev
- ETNIC
- FireBru-DBDMH
- Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Brussel
- GOB – Brussel Economie en Werkgelegenheid
- GOB – Brussel Financiën en Begroting
- GOB – Brussel Gewestelijke Coördinatie – Directie Juridische Zaken
- GOB – Brussel Gewestelijke Coördinatie – Secretariaat generaal
- GOB – Brussel Mobiliteit
- GOB – Brussel Plaatselijke Besturen – Directie Lokale Financiën
- GOB – Brussel Plaatselijke Besturen – Directie Gesubsidieerde Werken
- GOB – Brussel Stedelijke Ontwikkeling – Directie Administratieve en Financiële Zaken
- GOB – Brussel Stedelijke Ontwikkeling – Directie Stadsvernieuwing
- GOB – Fiscaliteit Brussel
- Haven van Brussel
- INNOVIRIS
- Leefmilieu Brussel
- MIVB
- Net Brussel
- Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad
- Perspective.brussels – Directie Kennis
- VDAB
- VisitBrussels
- Vlaamse Gemeenschapscommissie

